

Coordonat
Vicepreședintele interimar
al Judecătoriei Chișinău (sediul Central)

Alexandru Arhip

Aprobat
Președinta interimară
a Judecătoriei Chișinău

Livia Mitrofan

RAPORT

generalizat cu privire la temeiurile restituirii cererilor introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate, examinate de către Judecătoria Chișinău (sediul Central) în perioada 01.01.2023 – 31.12.2023

Conform planului de activitate al Secției generalizare și sistematizare a practicii judiciare (în continuare Secția) din cadrul Direcției generalizare, sistematizare a practicii judiciare și relații cu publicul, ținând cont de actualitatea și importanța respectării normelor legale la judecarea cauzelor intentate în baza Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, Secția a întocmit prezentul raport, care cuprinde generalizarea practicii judiciare și analiza datelor statistice cu privire la temeiurile care au stat la baza încheierilor de restituire a cererilor introductive, adoptate pe parcursul anului 2023, respectarea termenului procedural de examinare precum și motivele casării acestora.

Aspecte generale

Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 instituie cadrul juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

Cauzele privind procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale legii menționate.

Legislația relevantă

Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012

Articolul 9 – Procesul de insolvabilitate se intentează doar pe baza unei cereri de intentare a procesului de insolvabilitate (denumită în continuare *cerere introductivă*).

Articolul 10 – (1) Intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei general sau special.

(2) Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului.

(3) Temeiul special de intentare a unui proces de insolabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Articolul 11 – (1) Componenta și mărimea obligațiilor debitorului sunt cele existente la momentul depunerii cererii introductive, dacă legea nu prevede altfel.

(2) La determinarea temeiurilor de insolabilitate se iau în calcul:

a) mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor, la prestarea serviciilor și la îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi plătite de către debitor;

b) mărimea datoriilor la credite, la împrumut, plus dobânda care urmează a fi achitată de către debitor;

c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor;

d) mărimea obligațiilor la bugetul public național prevăzute de lege.

(3) La constatarea insolabilității debitorului nu se ia în calcul valoarea creanțelor constituite din:

a) penalități și/sau din alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor;

b) orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului.

Articolul 12 – Dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.

Articolul 16 – (1) În cererea introductivă a debitorului trebuie să se indice:

a) codul fiscal și numerele conturilor debitorului, deschise în bănci și la alți prestatori de servicii de plată;

b) valoarea creanțelor creditorilor, mărimea dobânzilor și penalităților aferente;

c) temeiul creanțelor și termenele lor de executare, cu specificarea sumei creanțelor decurgând din daunele cauzate vieții și sănătății, precum și ale creanțelor salariale față de angajații debitorului;

d) suma datoriilor la bugetul public național;

e) motivarea temeiului insolabilității;

f) date despre cererile de chemare în judecată sau arbitraj, cu participarea debitorului, primite spre examinare de către instanța de judecată sau arbitraj, precum și despre titlurile executorii asupra bunurilor debitorului;

g) date despre bunurile debitorului, inclusiv despre mijloacele bănești și creanțele lui;

h) candidatura propusă la funcția de administrator al insolabilității/lichidator.

Articolul 17 – La cererea introductivă a debitorului se anexează:

a) copia de pe actul constitutiv;

b) lista participanților (membrilor) săi;

c) situațiile financiare la ultima dată a raportării;

d) documentele care atestă componenta și valoarea bunurilor sale;

- e) datele din registrele publice despre bunurile sale, inclusiv despre bunurile gajate;
- f) lista creditorilor și a debitorilor, cu specificarea datoriilor creditoare și debitoare, adreselor și datelor de identificare ale creditorilor și debitorilor;
- g) dovada notificării membrilor (asociaților, acționarilor) debitorului sau probe care confirmă imposibilitatea notificării, chiar dacă a fost depus un efort rezonabil;
- h) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenția de a depune cerere introductivă.

Articolul 18 – (1) Creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvență și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvență.

(3) Creditorul nu este în drept să inițieze proces de insolvență în cazul în care debitorul se află în proces de restructurare, cu excepția cazului în care creanța a apărut după intentarea procesului.

Articolul 19 – (1) Creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului.

(2) Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, până la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că se află în întârziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui alt document echivalent lui în condițiile prevăzute expres de Codul de executare.

Articolul 20 – (1) În cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice:

- a) denumirea/numele și prenumele creditorului și ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător;
- b) valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobânzilor și a penalităților aferente;
- c) temeiul creanțelor și termenul executării lor;
- d) mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului;
- e) propunerea candidaturii la funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului;
- f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

(2) La cererea introductivă a creditorului se anexează:

- a) documentele ce adevăresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, scadența obligațiilor, temeiul intentării procesului de insolvență potrivit art.10, alte documente care justifică cererea creditorului;
- b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;
- c) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenția de a depune cerere introductivă

Articolul 22 – (1) Instanța de insolvabilitate restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art.20 sau a art.17. Încheierea privind restituirea fără examinare a cererii introductive poate fi atacată cu recurs.

(2) În cazul în care debitorul a depus cerere introductivă în temeiul art.14, dar nu a anexat la ea documentele prevăzute la art.17, prezentând probe care confirmă imposibilitatea anexării lor, instanța de insolvabilitate admite spre examinare cererea solicitând prezentarea documentelor în ordinea dezbaterilor judiciare.

Codul de procedură civilă

Articolul 166 – (1) Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

(2) În cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanța căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice și întreprinzători individuali și numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

b¹) numărul de telefon și alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și alte date de contact ale reclamantului persoană juridică;

c) numele sau denumirea pârîtului, domiciliul ori sediul lui;

c¹) numărul de telefon, numărul de fax, poșta electronică sau alte date de contact ale pârîtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

c²) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;

d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui;

e) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;

e¹) lista probelor anexate;

e²) lista probelor reclamate;

e³) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate;

f) pretențiile reclamantului către pârît;

g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;

h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților;

i) documentele anexate la cerere.

(3) Cererea de chemare în judecată poate cuprinde și alte date, importante pentru soluționarea cauzei, precum și demersurile reclamantului.

(4) Reclamantul poate formula în cererea de chemare în judecată mai multe pretenții, conexe prin temeiurile apariției sau prin probe.

(5) Cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui împuternicit în modul stabilit.

(6) Cererea de chemare în judecată sau cererea de exercitare a unei căi de atac este valabil făcută chiar dacă poartă o denumire incorectă.

(7) Cererea de chemare în judecată a reclamantului persoană fizică care este asistat în judecată de un avocat și cererea de chemare în judecată a reclamantului persoană juridică trebuie să fie dactilografiate și depuse prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.

Articolul 167 – (1) La cererea de chemare în judecată se anexează:

a) copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîți și de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanță. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile și cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanța dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a¹) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;

b) dovada de plată a taxei de stat și/sau a taxei de timbru;

c) documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și copiile de pe aceste documente pentru pîrîți și intervenienți, dacă aceștia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului;

f) copia de pe cererea de reclamare a probelor;

g) copia de pe cererea de efectuare a expertizei;

h) copia de pe cererea de numire/recuzare a expertului;

i) copiile de pe alte cereri formulate.

(2) La cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa și alte documente și demersuri.

(3) Cererile indicate la lit.f)–i) se depun fie odată cu cererea de chemare în judecată, fie în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Articolul 170 – (1) Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă:

a) reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părților;

b) instanța nu este competentă să judece cauza;

c) cererea a fost depusă de o persoană care, în cauza civilă respectivă, nu are capacitate de exercițiu al drepturilor procedurale civile;

d) soțul a înaintat acțiunea de desfacere a căsătoriei fără consimțământul soției, în timpul sarcinii sau în primul an de la nașterea copilului;

e) cererea nu este semnată ori este semnată de o persoană neîmputernicită de a o semna ori este semnată fără a se indica funcția semnatarului;

f) cererea a fost depusă în numele persoanei interesate de către o persoană neîmputernicită de a porni și a susține procesul;

g) la aceeași instanță sau la o alta, se află în judecată un litigiu între aceleași părți, asupra aceluiași obiect și având aceleași temeuri;

i) reclamantul își retrage cererea înainte de emiterea încheierii privind intentarea procesului;

j) la depunerea cererii în procedură specială se constată un litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

(2) Cererea de chemare în judecată se restituie printr-o încheiere motivată, în care judecătorul indică instanța unde trebuie să se adreseze reclamantul, dacă cauza nu este de competența instanței respective, sau modalitatea de înlăturare a circumstanțelor ce împiedică intentarea procesului.

(3) În decursul a 5 zile de la data repartizării cererii de chemare în judecată, judecătorul dispune, printr-o încheiere, restituirea cererii și remite reclamantului încheierea și cererea cu toate documentele anexate.

(4) Restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârît, cu același obiect și aceleași temeuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

(5) Încheierea prin care instanța judecătorească restituie cererea în temeiul alin.(1) lit.a), b), c) și g) poate fi atacată cu recurs.

Articolul 171. Cazurile în care nu se dă curs cererii

(1) După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.(1) lit.a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Analiza datelor statistice

Temeiurile de restituire a cererilor introductive

Potrivit Registrului general al cererilor, generat de Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor la data de 11 aprilie 2024, în perioada 01.01.2023–31.12.2023 au fost înregistrate **1023** cereri introductive.

Din numărul total de cereri înregistrate în perioada de referință, **573** cereri introductive au fost restituite fără examinare pe diferite temeuri.

Așadar, obiect al analizei prezentului raport l-au constituit cele **573** încheieri de restituire a cererilor introductive și temeuriile care au stat la baza emiterii acestora.

Motivele invocate de către instanța de insolvabilitate au un spectru destul de larg, încadrându-se în limitele temeuriilor prevăzute de art. 17, 20 din Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, precum și prevederilor art.170 din Codul de procedură civilă. Acestea au fost reliefate în fiecare cauză în parte, iar în dependență de temeiul de drept care a servit pentru restituirea cererii – instanța a indicat și modalitatea de înlăturare a circumstanțelor ce împiedică intentarea procesului (potrivit informației din Raport).

Cele mai frecvente temeuri de restituire fără examinare a cererilor introductive de către instanța de insolvabilitate au fost următoarele:

- Nu a fost realizată notificarea prealabilă a debitorului de către creditor sau nu au fost prezentate probe care confirmă imposibilitatea notificării;
- Nu a fost prezentată dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat de către creditor despre intenția de a depune cerere introductivă;
- Nu a fost anexată lista participanților (membrilor) săi;
- Nu a fost indicată în cererea introductivă termenul executării creanțelor;
- Nu a fost anexat la cererea introductivă extrasul din registrul public corespunzător (Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali) în privința creditorului și/sau debitorului;
- Nu a fost indicat (argumentat) temeiul de intentare a procesului de insolvabilitate;
- Instanța nu este competentă să judece cauza;
- Cererea a fost semnată de către o persoană neîmputernicită;
- Cererea nu este semnată de către deponentul acesteia;
- Nu au fost anexate documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor față la aceste obligații, scadența obligațiilor, alte documente care justifică cererea creditorului;
- Nu a fost anexată dovada de plată a taxei de stat sau ordinul de plată a taxei de stat nu a fost prezentat în original ș.a.

Remarcăm, că majoritatea cererilor introductive, pe care instanța de insolvabilitate le-a apreciat ca fiind depuse contrar cerințelor prevăzute de art.art.17, 20 din Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, precum și prevederilor art.170 din Codul de procedură civilă, au fost restituite fără examinare printr-o încheiere motivată a instanței.

Distinct, în privința a **17** cereri introductive au fost emise încheieri de a nu se da curs, comunicându-se deponenților acest fapt și acordându-le un termen rezonabil pentru

lichidarea neajunsurilor. Întrucât cerințele enumerate în încheierea judecătorului nu au fost îndeplinite în termen, toate aceste 17 cereri au fost restituite fără examinare.

Restituirea cererilor introductive direct sau în rezultatul neîndeplinirii cerințelor indicate în încheierea de a nu se da curs este expusă în următorul tabel:

Total restituite	Nr. încheieri de a nu se da curs	Nr. de cereri restituite în temeiul art. 171 alin.(2) CPC	Nr. de cereri restituite în temeiul art.22 al Legii insolvenței și/sau art. 170 CPC
573	17	17	556

Soluțiile instanței de recurs pe marginea încheierilor de restituire contestate

Din numărul total de încheieri de restituire fără examinare a cererilor introductive, 40 au fost atacate cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, ultima pronunțându-se asupra legalității încheierilor contestate prin:

- **22 Încheieri de restituire a cererilor de recurs**, dintre care în:
 - 5 cauze – pe motiv că încheierile de restituire în temeiul art.170 alin.(1), lit e) CPC sunt definitive și nu pot fi atacate cu recurs;
 - 2 cauze – pe motiv că cererile de recurs nu conțin semnătura recurentului;
 - 9 cauze – pe motiv că recursul a fost depus înafara termenului legal iar recurentul nu a solicitat repunerea în termen;
 - 1 cauză – pe motiv că nu a fost achitată taxa de stat;
 - 1 cauză – pe motiv că recursul a fost înaintat de o persoană care nu este în drept să declare recurs;
 - 4 cauze – pe motiv că recurentul și-a retras cererea de recurs.

- **17 Decizii** dintre care:
 - **3 de menținere** a încheierilor de restituire;
 - **14 de casare** a încheierilor de restituire.

Cu referire la temeiurile reținute de instanța de fond la emiterea încheierilor de restituire și argumentele expuse de instanța de recurs în deciziile *de casare* a încheierilor nominalizate, relatăm succint următoarele date, expuse în tabelul de mai jos:

Nr./cauzei	Norma legală încălcată	Soluția instanței de insolvență	Decizia Curții de Apel
2-23075897-12-2i-26052023-1	Art. 20 alin. (1) lit. c) și alin. (2) lit. a) din Legea	Actele anexate de către pretinsul creditor la cererea introductivă nu dovedesc existența	Potențialul creditor a îndeplinit condiția impusă de legiuitor de a argumenta și demonstra temeiurile de intentare a procesului de insolvență la

	din Legea insolvenței	dovedesc existența unei creanțe și scadența acesteia	procesului de insolvență la etapa primirii spre examinare a cererii introductive, probând incapacitatea de plată a debitorului prin anexarea contractului de preluare a datoriei, facturilor fiscale și actelor de îndeplinire a lucrărilor.
2-23158055-12-2i-06112023-1	Art. 17 din Legea insolvenței	Nu au fost anexate toate actele necesare: lista participanților; dovada notificării prealabile; componența și valoarea bunurilor; extrasele din registrul ASP.	Colegiul civil a atestat că la caz sunt incidente prevederile normei art.22 alin.(2) din Legea insolvenței, potrivit căruia, în cazul în care debitorul a depus cerere introductivă în temeiul art. 14, dar nu a anexat la ea documentele prevăzute la art.17, prezentând probe care confirmă imposibilitatea anexării lor, instanța de insolvență admite spre examinare cererea solicitând prezentarea documentelor în ordinea dezbaterilor judiciare.
2-21039547-12-2i-26122023-1	Art.170 alin.(1) lit.a) CPC	Nu a fost respectată procedura prealabilă, așa cum expedierea poștală a fost restituită la adresa expeditorului cu mențiunea pe cotor "nereclamat".	La caz urma să fie aplicate prevederile art.102 alin.(7) din CPC, fiind reținută drept "înmanată" citația către potențialul terț poprit, care fiindu-i expeditată citație la sediul persoanei juridice nu a recepționat la expirarea termenului de reclamare a citației respective.
2-23044677-12-2i-27032023-1	Art. 170 alin.(1) CPC și art. 20 din Legea insolvenței	La cerere nu au fost anexate toate actele necesare	1.Nu constituie temei de restituire a cererii faptul că quantumul dobânzii indicat în cerere diferă de cea indicată în notificarea prealabilă or, suma dobânzii s-a majorat, fiindcă și perioada de întârziere s-a majorat de la notificarea prealabilă și până la sesizarea instanței.

			<p>2. Prima instanță nu a indicat o normă legală din care să rezulte că bonul de plată nu este valabil dacă în el nu este indicată destinația plății.</p> <p>3. Creditorul a indicat în cerere că a anexat toate actele și informațiile pe care le deține, deci restituirea cererii pentru neprezentarea unor acte pretinse de instanță este neîntemeiată.</p> <p>4. Dovada notificării SFS privind intentarea procesului de insolvență față de debitor este anexată la materialele cauzei, deci alte careva probe nu mai sunt necesare.</p> <p>5. Nu constituie temei de restituire faptul că la cererea introductivă nu a fost anexat extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice în original, or acesta poate fi prezentat și în copie certificată conform art. 167 CPC.</p>
2-23058031-12-2i-21042023-1	Art. 20 din Legea insolvenței	La cererea introductivă nu au fost anexate extrasele din registrul public în privința potențialului creditor cât și în privința potențialului debitor în original și nu copiile acestora.	Soluția primei instanțe de a anexa extrasele din registrele ASP este neîntemeiată, așa cum legiuitorul a stabilit doar necesitatea confirmării datelor de identificare ale creditorului și debitorului prin extrasul din registrul public corespunzător, fără a stabili forma și tipul acestuia.
2-23095812-12-2i-05072023-1	Art. 170 alin.(1) CPC și art.	Creditorul a prezentat o notificare cu un	Creditorul a respectat rigorile legii și a expediat notificarea, iar nerecepționarea acesteia de către

	20 din Legea insolvenței	conținut care nu este lizibil, nerecepționată de debitor și restituită cu mențiunea „plecat”, precum și copii din procedura de executare din care rezultă, la fel, că doar o încheiere a fost expediată debitorului, care s-a întors cu mențiunea „plecat” și nu au intrat în sediu debitorului.	debitor poate fi imputată creditorului.
2-23110784-12-2i-01082023-1	Art. 20 din Legea insolvenței	Creditorul nu a prezentat acte ce adeveresc creanța sa față de debitor și motivează interesul său legitim prin prisma deținerii unui ordin de plată, fără a prezenta factura ca document primar întru confirmarea pretenției sale.	Prin prisma art. 20 alin. (2) lit. a) al Legii insolvenței, legiuitorul nu a instituit obligația potențialului creditor de a anexa documentele justificative primare.
2-23119278-12-2i-16082023-1	Art. 20 din Legea insolvenței	Nu a fost prezentată anexa la factura fiscală emisă de către S.R.L. „B.Ț. EST & CO”, document ce adeverește obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, precum și	Colegiul civil a apreciat critic argumentele instanței de insolvență precum că, la cererea introductivă urmează a fi prezentată și anexa la factura fiscală, reieșind din prevederile art. 20 alin. (1), lit. a) al Legii insolvenței, Legiuitorul a stabilit doar necesitatea confirmării datelor referitor la valoarea creanțelor și temeiul

		scadența obligațiilor.	creanțelor, fapt care în cazul de față a fost executat de creditor.
2-23126210-12-2i-30082023-1	Art. 20 din Legea insolvenței	Instanța a dispus restituirea cererii introductive din motivul că, lipsa intrării notificării la sediul debitorului și returnarea acesteia cu mențiunea "plecat" de la această adresă, nu poate fi apreciat ca notificare legală efectuată.	Restituirea notificării prealabile cu mențiunea "plecat", nu înseamnă că notificarea prealabilă nu a ajuns la destinatarul - debitor care este persoană juridică. Aceasta se consideră recepționată, or în cazul în care debitorul a plecat de la sediul oficial înregistrat în registrul de stat al persoanelor juridice, acesta era obligat să publice în MO un anunț în acest sens și să înregistreze schimbarea sediului în registrul de stat al persoanelor juridice, în caz contrar schimbarea sediului debitorului care este persoană juridică nu este opozabilă terților, inclusiv creditorului.
2-23136631-12-2i-21092023-1	Art. 170 alin.(1) CPC și art. 20 din Legea insolvenței	La cerere nu a fost anexată încheierea executorului judecătoresc privind restituirea titlului executoriu și imposibilitatea executării acestuia.	La cererea introductivă a fost anexat titlul executoriu, eliberat în baza unei hotărâri judecătorești irevocabile, prin care s-a dispus încasarea sumei. Totodată, prin prisma art. 20 alin. (2) lit. a) al Legii insolvenței, legiuitorul nu a instituit obligația potențialului creditor de a anexa la cerere încheierea executorului judecătoresc privind restituirea titlului executoriu și imposibilitatea executării acestuia.
2-23138423-12-2i-26092023-1	Art. 20 din Legea insolvenței	1.Potențialul creditor nu a prezentat mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța.	1.Colegiul constată că, creditorii au anexat la cererea introductivă un șir de înscrisuri cu titlu de documente confirmative care, în viziunea acestuia, dovedesc existența obligațiilor debitorului

		2. Nu a fost propusă candidatura la funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului.	față de creditori, înscrieri, asupra cărora instanța de insolvență nu s-a expus nici într-un fel. 2.Legiutorul a stabilit că creditorul poate anexa la cererea introductivă și hotărârea judecătorească și titlul executoriu, or, prin prisma art.142 alin.(1) Legea insolvenței creditorii care dețin astfel de acte judecătorești sunt facilitați prin faptul că, la validarea creanțelor, creanțele confirmate prin existența unui titlu executoriu neexecutat nu se supun verificării de către administratorul insolvenței.
2-23138889-12-2i-27092023-1	Art. 20 din Legea insolvenței	Deponentul cererii introductive nu a prezentat documentele ce atestă obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, scadența obligațiilor.	Actele prezentate de creditor cum ar fi contractul de vânzare-cumpărare nr.44 din 10.04.2023, ordinul de plată din 03.05.2023 precum și calculul dobânzii de întârziere servesc ca dovadă a existenței raporturilor între părți și a datoriei.
2-23152950-12-2i-27102023-1	Art. 17 din Legea insolvenței	Nu au fost anexate datele din registrele deținute de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.	Debitorul a anexat certificatul de înregistrare, extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, adeverința din Registrul de Stat al Transporturilor, informația din Registrul garanțiilor reale, mobiliare, privind bunurile mobile gajate, informația de la Agenția Servicii Publice, Serviciul cadastral Teritorial Chișinău. Așadar, Colegiul conchide că prin

			aplicarea sancțiunii procedurale prevăzute de art. 22 alin. (1) din Legea insolvenței, manifestată prin restituirea fără examinare a cererii introductive din motivul neanexării informației din registrele deținute de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, instanța de insolvență a emis o soluție prematură, rezultată din interpretarea eronată a prevederilor legale raportului juridic supus judecării.
2-23165581-12-2i-20112023-1	Art. 17 din Legea insolvenței	La cererea introductivă nu a fost anexată copia de pe actul constitutiv și nici lista creditorilor și a debitorilor, cu specificarea datoriilor creditoare și debitoare, adresele și datelor de identificare ale creditorilor și debitorilor.	În speță, obiect al examinării este cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului prin prisma art. 138 din Legea insolvenței, iar instanța de insolvență urma a verifica întrunirea condițiilor de admitere spre examinare a cererii introductive prin prisma normelor speciale ale Legii insolvenței, prevăzute de art. 138, alin. (3) din Legea insolvenței.
2-23166090-12-2i-21112023-1	Art. 20 din Legea insolvenței	Nu s-a indicat valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobânzilor și a penalităților aferente, temeiul creanțelor și termenul executării lor, cât și nu au fost anexate toate documentele	Colegiul civil atestă că, actul juridic de procurare a biletului avia și deci de deținere a creanței este confirmat prin tichetul de îmbarcare și răspunsul debitorului potențial S.R.L. „Fly One” de oferire a compensației pe contul Fly One al pasagerului pentru procurarea biletului respectiv în valoare de 100 Euro, iar calculul dobânzii fiind anexat

		prevăzute la art. 20 alin. (2) din Legea insolvenței.	la materialele cauzei de către potențialul creditor.
--	--	---	--

Respectarea termenului procedural

În ceea ce privește respectarea termenilor procedurali la examinarea cauzelor, încheiate cu restituirea fără examinare a cererilor introductive, se atestă că într-o mare parte termenii au fost respectați, or, din numărul total de 573 cauze, pe care au fost pronunțate încheieri de restituire fără examinare a cererilor introductive, instanța de insolvență a pronunțat:

- 440 încheieri (76,8 %) – în interiorul termenilor prevăzuți la art. art. 170, 171 CPC;
- 133 încheieri (23,2 %) – peste termenii prevăzuți la art. art. 170, 171 CPC.

Concluzii

Generalizând cele analizate, se reține că temeiurile care au stat la baza restituirii cererilor introductive au un spectru destul de extins și sunt atât de natura încălcării cerințelor de formă, cât și de conținut al cererilor introductive (art.art.16, 17, art.20 din Legea insolvenței; art.art.166-167 CPC). În fiecare caz, temeiurile de drept și motivele care au stat la baza restituirii fără examinare a cererii introductive au fost indicate în actele emise (după cum este expus în Anexa la prezentul Raport).

Conform art. 22 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012; precum și potrivit pct.7 din Hotărârea explicativă nr.2 din 24.03.2014 a Plenului CSJ cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolvenței, în cazul când cererea introductivă depusă de creditor a fost întocmită cu încălcarea art.20 din Lege, aceasta se va restitui fără examinare, păstrându-se posibilitatea adresării repetate iar în cazul când cererea introductivă a fost depusă de debitor, în cazul în care legea îl obligă s-o facă (art.14 din lege), însă fără anexarea documentelor specificate la art.17, instanța nu va restitui, ci va admite spre examinare cererea, obligând debitorul să corecteze erorile, adică să prezinte documentele necesare.

Respectiv, în funcție de deficiențele constatate de instanța de insolvență la întocmirea și depunerea cererii introductive și temeiul de drept corelativ care încadrează omisiunile stabilite, instanța decide admiterea spre examinare sau restituirea acesteia.

Pe parcursul anului 2023, în adresa Judecătoria Chișinău (sediul central) au fost depuse și soluționate cereri introductive în modul reflectat prin următoarele date statistice:

Nr. de cereri înregistrate (a.2023)	Nr. de cereri restituite	Nr. de încheieri contestate	Nr. de încheieri casate	Nr. de încheieri menținute
1023	573 (56 %)	40 (7 %)	14 (35 %)	26 (65 %)

Deși numărul total al încheierilor prin care cererile introductive au fost restituite este substanțial, ponderea încheierilor contestate de către justițiabili este redus.

În partea actelor adoptate de instanța de fond și contestate, cele mai frecvente motive care au determinat instanța de recurs să conchidă vizavi de necesitatea casării lor pot fi rezumate în următorul mod:

- *în mod eronat instanța de fond a stabilit că, creditorul care a depus cererea introductivă nu a indicat temeiul creanțelor și termenul executării lor, precum și nu a anexat înscrisuri care confirmă temeiul intentării procesului de insolvență potrivit art. 10;*
- *instanța greșit a stabilit că deponentul cererii introductive nu a făcut dovada notificării prealabile a debitorului sau dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenția de a depune cerere introductivă;*
- *a fost stabilit neîntemeiat că nu au fost anexate toate documentele necesare care justifică cererea creditorului sau nu sunt prezente toate anexele obligatorii la cererea introductivă a debitorului;*
- *instanța de fond nu a aplicat normă legală care trebuia să fie aplicată.*

În baza aprecierii date de Curtea de Apel Chișinău prin actele emise, pentru îmbunătățirea calității activității instanței judecătorești, remarcăm că la etapa soluționării chestiunii privind admiterea spre examinare a cererilor introductive se impune atenție sporită la identificarea normelor legale aplicabile în materia condițiilor de formă.

Cu referire nemijlocită la condițiile de formă, instanța urmează să țină cont de caracterul sistemic al legislației și să aplice corespunzător normele legale, inclusiv în materie de înștiințare și comunicare a actelor, notificărilor prealabile. Totodată, la etapa primirii spre examinare, se impune evaluarea conținutului cererii introductive și a actelor anexate sub aspect al corespunderii cu rigorile legale reieșind din particularitățile fiecărui caz, dar în limita prevăzută de reglementările în vigoare. Din această perspectivă, instanța va evita impunerea unor condiții care exced prevederile normative sau capacitatea evidentă a deponentului de a le prezenta, asigurând un echilibru rezonabil între circumstanțele care condiționează intentarea acțiunii și accesul la justiție.

În altă ordine de idei reiterăm că 76,8 % (440) din încheierile de restituire fără examinare a cererilor introductive au fost pronunțate în interiorul termenelor prevăzute la art. art. 170, 171 CPC, iar restul – 23,2 % (133) – înafara termenului respectiv.

Corespunzător, se accentuează importanța soluționării în termen a chestiunii privind admiterea spre examinare a cererilor introductive și emiterea, după caz, a încheierilor privind restituirea lor în termenul stipulat expres de art. 170 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Un alt aspect care prezintă relevanță este cel ce ține de plasarea actelor judecătorești în Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor. În vederea asigurării corectitudinii și exactității informației statistice furnizate de Program, accentuăm importanța plasării actelor judecătorești la data adoptării. Or, în cazul în care plasarea acestora are loc la o dată ulterioară, informațiile din rubrica „Data înregistrării” nu coincid cu data emiterii efective a încheierii adoptate, ceea ce generează furnizarea unei statistici care nu reflectă corect activitatea instanței de insolvență.

Sintetizând cele expuse, menționăm că în desfășurarea activității, instanța urmează să asigure îmbunătățirea calității actelor judecătorești, respectarea termenelor de emiterie a încheierilor de restituire a cererilor introductive și plasarea în PIDG a actelor adoptate la data emiterii. Prin urmare, în baza celor expuse,

se propune:

1. A aduce la cunoștință prezentul raport cu anexă judecătorilor Judecătoriei Chișinău (sediul Central), specializați în materie de insolvență.
2. A plasa prezentul raport pe pagina web a Judecătoriei Chișinău.

*Executat: Șefa interimară a Secției
generalizare și sistematizare a
practicii judiciare Nica Irina*

